



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Pax Wisbisci turbata, n. 17.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

Alter quamuis Catholicus inducere in animum non poterat ut quæ olim ^{1567.} peccauerat fateretur, sperans inediã & cætera carcerum duritiæ fidei causa <sup>Et Catho-
lici despe-
rabundi,</sup> toleratã labem omnem contractam eluere: sefellerat eum malus dæmon, & vanã primũ lætatum spe, demum in desperationem adactum turbã suorum alleclaram in conclaue ubi iacebat irrupentium obsidebat. Adit hominem *Vestonus*; solatur; hortatur; spem facit impõrtunos hostes effugandos si se Christi instituto & Ecclesiæ moribus accommodet, rogando quædam aperit illi viam ad reliqua, donec vero oborto dolore factus sui ipsiusmet acculator, quos singulos prius conspexerat recedentes, nunc turmatim fugatos stare cernit ad ostium minantes si progrediretur: Euincit tamen atq; ab omnibus liber, salutariis Sacramentis donatus & refectus, ad reliqua carceris incommoda cum merito sustinenda munitus est.

XVII. Apud Wisbicum in finibus Cantabrigiensibus & Norfolciensibus Arx est loco humidissimo posita, paludibus vndequaue cincta. Huc Magistratus Hæreticus Sacerdotes complures Londino transtulerat; eo fortasse animo ut quos puderet publicè plectere, loci pestilentia conficeret; vel certè ut frequētissima ciuitate absentibus & annonæ esset arctior, & minor cum proximo de salute aterna agendi opportunitas. Isti huc *Vestonus* post aliquot annos transmissus reperit supra triginta Sacerdotes Catholicos & Laicos quosdam summã mentis equabilitate, animorum <sup>sacerdotum
pro-
borum in
arce wisbi-
cen viuendi
ratio,</sup> concordia integerrimã; admirabili actionum omnium diurnarum nocturnarumque dispositione cælestem imitantes vitam: erat frequens precatio, lectio diligens, diuinarum literarum in certas horas distributa interpretatio; nihil nisi Sanctum in suorum aut heterodoxorum aures oculosque incurrebat. Hi aduentu *Vestoni* læti (quem fama Sanctitatis & Doctrinæ & multarum pro Christi fide perpeffionum præcucurrerat) cum adhibent adiutoiem, & penè ducem eius quod susceperant propositi: Ipsum in disputationibus de dogmatibus Controuersis posuere moderatorem, ipsum Græcæ & Hebræicæ linguæ interpretem; ipsum congregati auidissimè de rectæ vitæ legibus differenter audiebant. Et erat illi vitæ genus de quo sibi meritò omnes promittere possent ea quæ essent diuinissima. Nam inter precandum noctes iungebat diebus, ut Sacerdos qui erat ei contubernalis assereret, toto anno non vidisse se in lecto stratum, nisi paucis diebus cum esset æger; reliquo tempore aut stans, aut sedens, aut in genua procumbens orabat, somni aliquantulum carpens tum solum cum opprimeretur; inter æquales humilis, in alloquijs mitis in se seuerus; in reliquos facilis, omnes pij ac prudentis viri partes adimplebat. Post annorum aliquot curriculum inducuntur, fidei quidem causã detenti, <sup>Vnde nata
turbatio,</sup> at acerbo atque inquieto ingenio, & in Societate malè animati homines duo; Is videlicet quem sapius dixi vir inuidus, & Doctor quidam medicus; quorum libenter parco nominibus, quoniam licet iudicio ipsi suo à Societatis rationibus dissenserint, eamque verbo sapius & scripto laceffuerint; quo tamen loco eorum nunc nomina scribenda sint, Dei Iudicio permit-

1587. tendum esse arbitror; quando ex relationibus vnde ista hauriuntur ea cognoscere poterit curiosus quisque lector; & *fama mortuorum quo-quo modo possis non consulere à natura alienum est.* At hi duo natura indomiti, & cuiusvis impatientes disciplinæ, cum sibi ex antiquioribus tertium ingenij similitudine adiunxissent (mortuo præsertim *Thoma Mettamo* qui auctoritate sua hunc caterosque aliquovisque continuerat) omnia fastidire; diuinarum literarum prælectiones negligere; dicentem ad congregatos *Westonum* carpere; nihil sibi velle præscribi; non horas, non exercitationes, non precandi studentium tempora; soluti denique legibus vagam incertamque viuendi rationem ad amare: *Utque est libertas* (quantumuis licentiæ proxima) *ad coniungendas amicitias uehemens illecebra,* applicant se non pauci ad horum familiaritatem, & domum vniuersam in partes dissecant. Inde nate computationes, contentiones, clamores, iurgia; ad manus etiam venit nonnunquam, nulla clericalis ordinis habitâ reuerentiâ. Ita *otium semper vitiorum omnium ianua est:* Utque ruptis aggeribus nihil ab inundantium aquarum mole tutum est, ita hic nihil Sanctum, nihil ab intemperantis linguæ & vitæ hominibus immune esse potuit. Itaque moderatiore octodecim Sacerdotes cum *Westono* & *Pondo*, cæterorum vitato commercio apud se habitant, nè quod necesse erat scandalum nasci in omnes propagaretur. Non-dum à summis Pontificibus datus fuerat in Anglia laborantibus Presbyteris Superior aliquis; vnusquisque eo ardore quo ex Seminarijs redierat opus susceptum persequeretur; si quid ardui, si quid insoliti accideret, id aut inter se inuito priuatim consilio definiebatur, aut ad eos ibatur quos Parentes in exilio experti fuerant; quidam ad *Alanum*, quidam ad Societatem, prout opportunum cuique esset confugiebant. Hi octodecim quos dixi quoniam *Westonum* commodum sibi ad officia pietatis & doctrinæ adiutorem fenserant, scriptis ad *Garnettum* litteris (ad quem iam cura Societatis in Anglia deuenerat) rogant vt liceat *Westono*, quantumuis reluctanti, eorum rationibus præesse, & non conscientias solum, sed omnem diuinarum nocturnarumque actionum cursum regere. *Garnettus*, vt erat præsentium intelligens, futurorum prouidus, eo vsque descendit vt concederet *Westono* Directorem: At Superioris titulo signisque abstineret; neque locum in mensa aut alibi eminentiorem fortiretur, neque quemquam leges ab ipsismet sibi præscriptas transgredientem puniret aut reprehenderet, neque in dubijs quæ occurrerent causam sibi sumeret definiendam. Hac qualicumque eius operâ contenti, hortantur cæteros tredecim vt vnâ pacem colant, atque indefinitum illud viuendi genus vitij quam pluribus obnoxium, paucis iisque facilibus legibus secum circumscribant. Illi palam reluctari, discessionem octodecim Schismatis nomine infamare; ridere regimen democraticum; *Garnetti* limitationes occultam per cuniculos ad tractanda gubernacula inuasionem interpretari; dicere leges, Anabaptistarum moribus (qui omnes pares sunt) viciniore esse, quam Ecclesiæ; Arianorum vetera deliramenta introduci, quos inter illud vulgare erat *nostra secta non curat canos.* Indignum denique esse vt Sacerdotes potestate plusquam Episcopali insignes coercerentur

limitibus

mitibus ab ijs præscriptis qui nulla supra cæteros dignitate eminent. Et plures quidem tentatæ sunt viæ ad leniendos continendosq; certis limitibus ferces animos; at nihil ita firmum reperiri potuit vt esset diuturnum, nè diuinæ quidem iræ ostentata in contumaces leueritas; Nam Doctor ille Medicus repente vlu linguæ & vitæ excidit; Alter quidam Sacerdos ad Hæreticos deficiens in PseudoEpiscopi Londinensis familiam decorum cooperari existimauit.

XVIII. Interea temporis graues quidam & Docti Sacerdotes cum perspicere-
rent quanta cum die irrepere possent mala, si nullus tam multis qui quotannis
ex Seminarijs prodibant Iuniores, daretur Superior, sed suo semper omnes
ingenio permitterentur, quanta præterea oriri necesse erat cōmoda ex mutua
inter se consiliorum auxiliorumque communione, agitare cæperunt animo
coniunctionem quandam omnium per Angliam Sacerdotum sub cer-
tis moderatoibus, quorum vnus Septentrionalibus, alter Meridionalibus
Regionibus præset; quam coniunctionem *Associationis* nomine celebra-
bant, seu imitatione seu æmulatione Societatis, cuius splendorem ex coniun-
ctione plurium sub vno capite animorumque concordia propagari non im-
merito arbitrabantur. Iam conceptis legibus formam quandam scripserant
modumque regiminis per Rectores, Assistentes, Secretarium, & cætera offi-
cia: Quinam etiam essent admittendi, qui pellendi, quæ ratio in conuenti-
bus, quæ in Appellationibus, quæ esset tenenda in pænis. Dum plurium al-
sentus & subscriptio quæritur, quidam dant nomina; quidam rem probant,
de modo disputant, & de euentu: Quod enim nulla positum auctoritate,
sola consensione niteretur, quàm facile cæptum tam facile deseri posse existi-
mabant cum primum se ostenderet quantalibet à natura cuiusuis aut à ratio-
ne discrepans sententia. *Alanus* etiam Romæ intellexerat eam quam *Morganus*,
Page & *Throckmorton* excitauerant in Galliis fonebantque con-
tentionem aduersus se & Societatem *Iesu* in Angliam irrupisse, pluresque Sa-
cerdotes traxisse in partem; cui curandæ nullum potentius remedium se
offerebat quàm vt caput aliquod clero daretur, à quo pax & tranquillitas
tum inter Sacerdotes coalesceret tum ad reliquos per ipsos deriuaretur: Sa-
cerdotes ipsi cæterique consideratores Catholici eadem optabant, & mis-
sis duobus in urbem flagitabant. Itaque re in deliberatione posita, &
quæsito viro cui tantum onus cum dignitate imponeretur, post multo-
rum in Anglia & extra Angliam rogatas sententias, plerisque consen-
tientibus in *Georgium Blackwellum*, is *Clementi octauo*, (eo tempore ad
Ecclesiæ clauum sedenti,) proponitur, & non ita multo post literis Cardinalis
Caictani Angliæ Protectoris inauguratur *Superior Cleri Anglicani*, cum
potestate & nomine *Archipresbyteri Angliæ*, additis duodecim Assisten-
tibus qui ei essent à consilij; sed quæ res pacis & tranquillitatis studio
concepta est, ea non paucorum animos commouit, & in diuersa distraxit.
Alij grauiter ferre se cum rogarentur suffragia, vel cum eligerentur qui

Idea Ass-
ociationis in-
ter Sacer-
dotes.

Constituitur
Archipres-
byter Pon-
tificis aucto-
ritate.

T

assiste-